

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 3. dubna 2019

č. j. MSP-9/2019-OINS-ORIO/31

Počet listů: 1

Přílohy: 0

Vážený pane senátore,

tímto si dovoluji reagovat na Vaši písemnou žádost ze dne 19. 3. 2019, týkající se znaleckých oborů *kriminalistiky* a *písmoznalectví*, konkrétně pak postupu při jmenování znalců v předmětných oborech, a to v návaznosti na Vaši interpelaci jakožto poslance ze dne 17. 5. 2017, evidované u Poslanecké sněmovny dne 18. 5. 2017 pod evidenčním číslem 1253.

Odpovědi na Vaše jednotlivé dotazy zasílám níže.

ad 1) Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „*ministerstvo*“) nemá a nemůže mít k dispozici informace o konkrétních postupech práce (závazné pokyny, interní předpisy, instrukce, metodiky atp.) Policie ČR při nakládáními s důkazním materiálem. Na takovou otázku Vám může odpovědět pouze Policie ČR.

Jde-li však o splnění podmínek v rámci oboru kriminalistika, je zde přihlíženo k tomu, aby žadatel, který o tento obor žádá, mj. doložil, že absolvoval studium zaměřené na kriminalistiku (zejm. teorii a metodologii kriminalistiky, teorii kriminalistické stopy a teorii kriminalistické identifikace) v rozsahu min. 2 semestry a 100 vyučovacích hodin, včetně složení závěrečné zkoušky, nebo absolvoval Kvalifikační kurz kriminalistických znalců, nebo získal osvědčení o způsobilosti k vykonávání znalecké činnosti v daném odvětví, příp. specializaci (v případě absolventa Kvalifikačního kurzu kriminalistických znalců), anebo absolvování specializačního kurzu zaměřeného na forenzní identifikaci pisatele. Kompletní odborné podmínky naleznete pod dalším bodem.

ad 2 a 4) Věcně příslušným správním orgánem ke jmenování znalců, kteří jsou příslušníky Policie ČR ve služebním poměru v režimu zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, je ministr spravedlnosti. Krajské soudy provádění pouze šetření podle § 3 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících (dále jen „*vyhláška*“), podle něhož „*Krajské soudy provedou potřebná šetření a zajistí písemnými doklady všechny podmínky pro jmenování znalcem (tlumočnickem) stanovené v § 4 zákona*“. V souladu se správním řádem (§ 12) krajské soudy žádosti postupují k přímému vyřízení ministerstvu, a to buď prošetřené ve smyslu § 3 vyhlášky, či nikoliv. V takovém případě pak šetření provádí samo ministerstvo.

Jde-li o prokázání odborné kvalifikace u žadatelů o jmenování znalcem pro níže uvedené oblasti, v současné době jsou platné „sjednocené“ odborné podmínky vyplývající z Přílohy č. 10 Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 8/2017, o správním řízení ve věcech znalců a tlumočnicků a o některých dalších otázkách (dále jen „*Instrukce*“). Při stanovení těchto podmínek

došlo nejen k úpravě minimální odborné praxe, k absolvování odborné přípravy, která musí být žadatelem prokázána, ale rovněž k tomu, že všichni žadatelé musí absolvovat odbornou zkoušku před poradním sborem.

K Vámi zmiňovanému „Manuálu pro uchazeče“ (dále jen „*manuál*“) uvádím, že v době zpracovávání jeho finální podoby současně probíhaly i práce na vydání Instrukce. Manuál nebyl zveřejněn, nicméně jeho obsah byl využit pro stanovení nových podmínek uvedených v rámci Instrukce.

Odborné podmínky pro jmenování znalcem v oboru **Kriminalistika** pro odvětví kriminalistika, specializace zkoumání ručního písma, a v oboru **Písmoznalectví** pro odvětví písmoznalectví, specializace ruční písmo:

Vzdělání	<ul style="list-style-type: none"> - získání vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu - absolvování odborné přípravy pod dohledem praktikujícího znalce nebo více znalců nebo znaleckého ústavu* nebo pod vedením sdružení znalců, kteří jsou zapsáni pro příslušnou specializaci jednoho z oborů - kriminalistika a písmoznalectví, přičemž doba odborné přípravy trvá minimálně 18 měsíců a má jasně stanovený a kontrolovatelný plán - absolvování kurzu tzv. znaleckého minima**
Odborná praxe	<ul style="list-style-type: none"> - minimálně 5 let odborné praxe po absolvování přípravy a s minimálně 70 zpracovanými výstupy (popsáno výše; odbornou praxí se rozumí výkon praktických znaleckých činností pod vedením viz shora)
Ověřování odborných znalostí	<ul style="list-style-type: none"> - ověření odborných znalostí před poradním sborem ministra spravedlnosti
Další doplňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - např. absolvování studia zaměřeného na kriminalistiku (zejm. teorii a metodologii kriminalistiky, teorii kriminalistické stopy a teorii kriminalistické identifikace) v rozsahu min. 2 semestry a 100 vyučovacích hodin, včetně složení závěrečné zkoušky, nebo absolvování Kvalifikačního kurzu kriminalistických znalců, nebo získání osvědčení o způsobilosti k vykonávání znalecké činnosti v daném odvětví, příp. specializaci (v případě absolventa Kvalifikačního kurzu kriminalistických znalců), anebo absolvování specializačního kurzu zaměřeného na forenzní identifikaci pisatele - publikační činnost v dané oblasti, stáž, účast na konferencích a seminářích atp.

* např. Kriminalistický ústav Praha, jednotlivá krajská ředitelství Policie ČR, OKTE

** Studium, v rámci kterého žadatel získá základní znalosti právní úpravy znalecké činnosti a praktické dovednosti, týkající se vypracování znaleckého posudku, např. v Ústavu soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně nebo Institutu oceňování majetku Vysoké školy ekonomické v Praze.

Jde-li o délku prokazování odborné praxe, pak uvádím, že v současné době je vyžadována praxe toliko 5letá, a to v obou oborech (blíže viz výše). Odborná praxe je prokazována zpravidla pracovními smlouvami, potvrzeními o spolupráci apod. Vzhledem k tomu, že jmenování PhDr. Jiřího Závory, Ph.D. et Ph.D., znalcem, proběhlo podle tehdy platných podmínek, nelze aktuální postup demonstrovat na již neaktuálním.

ad 3) Podle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících „V oborech, u nichž to odůvodňuje jejich povaha, se zřizují jako poradní orgány ministra spravedlnosti sbory pro znalecké otázky; jejich členy jmenuje ministr spravedlnosti z řad znalců.“

Úvodem mi dovoluji historický exkurz. Na základě pokynu ze dne 28. 3. 1973, č. j. 1061/72-kontr., byla vytvořena dočasná komise, a to za účelem přezkušování, ověřování odborné způsobilosti osob, které žádají či jsou navrhovány na jmenování znalcem v oboru písmoznalectví.

Poradní sbor ministra spravedlnosti pro obory zabývající se identifikačním zkoumáním rukopisu (písmoznalectví - ruční písmo, kriminalistika - expertiza ručního písma), tak jak funguje v dnešní podobě, byl po mnoho let jediným poradním sborem ministra spravedlnosti pro znalecké otázky a vzhledem k tomu, že byl personálně nedostatečně obsazen (tříčlenný tvořen dvěma znalci a jedním znaleckým ústavem), neměl předsedu, dostatečný počet členů, ale ani statut, jímž by byla jeho činnost řízena, bylo nezbytné jej kompletně rekonstruovat, s čímž bylo započato v roce 2015. Rozhodnutí o zřízení poradních sborů nejsou vydávána, neboť jejich zřízení vyplývá ze zákona, nicméně o jmenování jednotlivých předsedů a členů poradních sborů jsou vydávány jmenovací dekrety.

Pro úplnost uvádím, že přibližně od roku 2016 došlo postupně ke zřízení dalších 11 poradních sborů pro znalecké otázky.

ad 5) Ministerstvo nemá k dispozici metodiku pro obor kriminalistika ani vnitřní předpisy Policie ČR, z nichž by vyplývalo, jak má znalec postupovat při zpracování odborné části znaleckého posudku. Z jakých pramenů tedy znalci čerpají, nemá ministerstvo informace.

V seznamu znalců jsou zapsáni jak znalci, jejichž zaměstnavatelem je některý z orgánů Policie ČR, tak OSVČ, přičemž ministerstvo má povědomost o tom, že v některých případech jde o bývalé zaměstnance Policie ČR a lze tedy usuzovat, že do seznamu znalců byli zapsáni ještě v době, kdy byli v pracovněprávním vztahu k Policii ČR.

ad 6) Ministerstvo má povědomost o tom, že někteří znalci se zabývají novými metodami zkoumání písmoznalectví, jakož i posledními vědeckými poznatky v dané oblasti, nicméně jde o jejich vlastní činnost, zpravidla v rámci jejich průběžného vzdělávání.

Nicméně máte-li na mysli metodiku ve smyslu standardů pro výkon znalecké činnosti v rámci dané oblasti, pak tyto standardy ministerstvo průběžně připravuje pro jednotlivé obory, přičemž *de lege ferenda* počítá i s oborem písmoznalectví.

V případě dalších doplňujících otázek jsem připraven k jejich zodpovězení.

S úctou

Vážený pan
Mgr. Herbert Pavera
senátor
Senátorská kancelář
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 Praha 1